

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
 Egy hóra 10 korona. Negyedévre 30 korona.
 Félévre . 60 korona. Egész évre 120 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., első emelet.
 (Debreczeni Első Takarékpénztár-épület.)
 Egy szám ára 60 fillér.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 32. és 57. § II. pontja értelmébe, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik:

1. Rend elenzegőknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy reatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregére vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vitte, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történet kifizetett helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgezz, vagy megfertőz utakat, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kiveszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbe lépését provokálják, hogy megakadályozzának egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen szegülők a következőképpen lesznek megbüntetve:

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírással lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i) j) és k) pontokban foglaltak ellenszegülői a haditörvényszékek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig — terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírással.

Midőn a fent említett tetek közül valamelyik kémskedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vive, a háboru alatt már életben lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok hadbírók, téparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet lapok által lesz kibővítve, ki lesz ragasztva minden községben, haditörvényszékek székhelyén, hadbíróóságokon, téparancsnokságnál, csendőrségeknél és község-házaknál, ki lesz hirdetve dobszó által — s.

E formások megtartását jegyző könyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon események lesznek megbüntetve, akik e három nap után esnek lőbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén e parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál. Nagyszében, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu tabornok.

Vezérkari főnök:

Panaitescu tabornok.

Felhívás.

A katonailag megszállott terület parancsnoksága hadbíróóságának rendelete alapján felszólított, hogy Piac-u. 41. I. emelet, 201-től 250-ig sorszámig január hó 16-án, 251-től 300 sorszámig január 17-én, d. e. 10 órakor személyesen jelenjenek meg, ellenkező esetben elővezettetnek és meg nem jelenésük miatt külön büntetéssel lesznek sújtva.

Január hó 16.

201 dr. Lintner Sándor Péterfia-u. 21 — 202 Gaál Miklós Szent Anna-u. 22 — 203 Szlavik Antal Piac-u. 28-c — 204 Nádler Miklós Darabos-u. 22 — 205 Kutasi József Nyomatató-u. 7 — 206 dr. Sári László Batthyány-u. 17 — 207 Szücs Sándor Köselyszeg 5 — 208 Szelwert Ede Batthyány utca 16 209 Tarpai Béla Péterfia-u. 34 — 210 Szabó Emil Timár-u. 9 — 211 Szilágyi Zoltán Kossuth-u. 28 — 212 Ujfalusi Géza Egyháztér 5 — 213 Baunh László Vár-u. 4 — 214 dr. Zvér István Kazinci-u. 10 — 215 Rácz István Busi-u. 19 — 216 dr. Osárh Ferenc Hunyadi-u. 5 — 217 Szeutpéteri Ferenc Darabos-u. 35 — 218 dr. Füstös Lehel Honvéd-u. 24 — 219 Slobost István Kossuth-u. 12 — 220 Cs. Varga Antal József kir. herceg-u. 35 — 221 Kubanich József Dobos-u. 7 — 222 dr. Kabay Márton városi közkórház — 223 Enyiczki János — 224 dr. Komlóssy Pál Kossuth u. 45 — 225 dr. Tóth Lajos

Zápolya u. 7 — 226 dr. Papp Lajos Kossuth-u. 20 — 227 dr. Tóth Gyula Batthyány utca 12 — 228 dr. Roncsik Jenő Egyháztér 5 — 229 Baia János Lorántffy u. 17 — 230 Bíró Lajos Darabos u. 59 — 231 Tóth Béla Rákóczi-u. 10 — 232 Szabó Tibor Kinizsi u. 42 — 233 Földi Imre Csonka u. 8 — 234 Szilágyi Márton János-utca 41 — 235 dr. Szabó Gyula Péterfia-utca 12 — 236 Vas János Barna-u. 10 — 237 — dr. Kelemen Ferenc Péterfia-u. 35 — 240 H. Kiss József Egyháztér 10 — 241 Poroszlai László Hunyadi u. 3 — 242 Nyiri Géza Péterfia-u. 16 — 243 dr. Tarr Lajos Kut-u. 96 — 244 Péntek László Kigyó u. 43 — 245 Kánya Márton István-ut 14 — 246 Nagy Gyula Csapó u. 48 — 247 Kovács László Csokonai-u. 46 — 248 dr. Boldizsár Kálmán Nyomatató-u. 16 — 249 Herczeg János Eröss Lajos-u. 18 — 250 Tiszay Zoltán Teleki-u. 17.

Január hó 17.

251 Menyhiert József Szegfű-u. 5 — 252 — Seppel Béla Gólya-u. 4 — 253 Bagi Endre Egymalom-u. 6 — 254 Tóth István Varga-u. 45 — 255 Kánya Lajos János u. 98 — 256 Uszkai János Hortobágyi-u. 13 — 257 Nagy Sámuel Timár-u. 40 — 258 Nagy Imre Pesti-u. 75 — 259 Molnár Mihály Nyugoti-u. 34 — 260 Igldy Kálmán Apefi-u. 28 — 261 Munkási Ferenc Mihály-u. 62 — 262 Szó Imre Garai-u. 18 — 263 Nagy Sándor Marthy György-u. 13 — 264 Fehérszer Elemer Kossuth-u. 20 — 265 Kubinyi Mihály Baross-u. 1 — 266 Szücs Lajos Rigó-u. 17 — 267 Nagy János Hadházi-u. 7 — 268 Kiss István Hadházi-u. 37 — 269 Kiss Lajos Mikes Kelemen-u. 23 — 270 Kulcsár Sándor Klapka-u. 26 — 271 B. Nagy Gábor Batthyány-u. 3 — 272 Ambrózi János Nap-u. 6 — 273 Szöllösi Ferenc Mikes Kelemen-u. 33 — 274 Dörtler János Kandia-u. 14 — 275 Pápai Sándor Nyil-u. 111 — 276 Szücs Ferenc Gyöngyvirág-u. 8 — 277 Simon Antal Kut-u. 6 — 278 Kiss Sándor Ujváosi u. 37 — 279 Erdei János — 280 Fekete Béla — 281 Nagy Béla — 282 H. Mois Mihály Timár-u. 38 — 283 Fekete László Homok u. 84 — 284 Materni Károly Hajó-u. 14 — 285 Szalai Lajos Hortobágy-u. 13 — 286 Hercz Károly Bocskai-tér 4 — 287 dr. Lengyel Károly — 288 Barcs Pál Szent Anna-u. 45 — 289 Paulovics Pál Széchenyi utca 23 — 290 Fidrus József Arany János-utca 57 — 291 dr. Sztankó Gyula Keleti-u. 9 — 292 Kusztér Inre — 293 Papp Antal Király Ferenc-u. 92 — 294 Bordács Károly Poroszlai-u. 46 — 295 Kovács István Ajtó-u. 10 — 296 Szabó Gyula Nap-u. 2 — 297 Veres József Domaházi-u. 6 — 298 Beányi Gábor Burgondia-u. 16 — 299 Fildás Géza Hunyadi-u. 24 — 300 Csuk Lajos Péterfia-u. 42.

Debrecen, 1920 január hó 15-én.

Rostás István sk.,
 rendőr-főkapitány.

35. sz. Rendelet. 1920. január 13.

Mi „Az Erdélyi Csapatok Parancsnoksága”, a katonai büntető törvénykönyv a 32. § és 57. § alapján elrendeljük a következőket:

1. A tiszán átkelni tiltokban lebélyegzetlen koronákkal sz goruan el van tiltva.

2. Lebélyegzetlen koronákkal csak azoknak van megengedve, akik erre engedélyt kapnak a „Katonai Zóna Parancs-gedélyt” amely igazolványban meg van jelölve, az összeg, amelyik el meg lesznek fizetve, a Budapest város részére engedélyezett elemiszerek. Ezek az igazol-délyezett elemiszerek. Ezek az igazol-ványok az „átkelési helyen” láttamozva lesznek és csakis egy átkelésre érvényesek.

3. Akik ez ellen vétkeznek és akik lebélyegzetlen pénzt hoznak a katonailag megszállott területre, 1 hónaptól egy évig terjedő fázással lesznek büntetve, — és

a pénz fölük elkoboztatják. — Az ítékezés joga a katonai bíróságot (Preoratus) illeti.

4. Abban az esetben, hogyha az nyerne megállapítást, hogy nemcsak hogy lebélyegzetlen pénzt hoztak st engedély nélkül, hanem ez által titkos propagandát szolgálnak, vagy bármely mást, ami az állam biztonsága ellen irányul, a pénzüket el lesz kobozva és az ügyük a „Hadbíró-sághoz” lesz átadva.

E Rendelet hatálya lép a kihirdetés után 3 nap múlva.

Az erdély csapatok parancsnoka:
MARDARESCU tabornok.

A fordítás létező:

M. ZEGREANU, főhadnagy
 20. hadosztály információs
 iroda főnöke.

Horthy az ifjúsághoz

Budapest, jan. 15.

A magyar királyság pártja (royalista párt) főiskolai diák-szövetségének küldöttsége tisztelt Horthy Miklós fővezérnél. A fővezér igen szívesen fogadta a küldöttséget és Bod-nár Richárd üdvözlő szavaira a többi közt a következőket mondotta:

— Murka és bizalom, ez a szavam az egyetemi ifjúsá-hoz. Ezek lesznek az alap-pillérei a romokból felépített új-épületnek, amely az b és jobb lesz a réginél. Ebben az új-építésben az egyetemi ifjúságra, mint a jövő Magyarorszá-g polgáira nem a legutolsó szerep vár. Tegye meg min-denki kötelességét a maga helyén, mint a hogy mi is megtettük, önzetlenül

Engem a sors állított ide, azért vagyok itt, hogy megfogjam az embereket, hogy fejükkel ne rohanjanak a falnak, mert a fal kemény és a koponya betörik.

Szamuely László a Margit-köruti fogházban.

A nemrégiben letartóztatott Szamuely Lászlót ma délelőtt erős fedezet mellett átszállították a Margit-köruti katonai fogházba, ahol külön zárkában helyezték el.

A Horthy Miklós ellen szőtt összeesküvésen és az ezzel kapcsolatosan tervezett egyéb merényleteken kívül még több rendbeli gyilkosság miatt is folyik ellene az eljárás, mert a Dunántul bátyjával, Szamuely Tiborral együtt számos embert végeztetett ki.

Elég a fakeskedés! Uj iparosok.

Klein Lajos fakeskedésre kért iparengedélyt. Az iparkamara javasolta az engedély kiadását, az átvizsgáló bizottság azonban nem tartja kiadhatónak, mert nagyon elszaporodtak a városban a fakeskedések.

Dr. Vásáry István szerint ez a sok fakeskedés előmozdítja a drágulását.

A tanács el is utasította Klein Lajos kérelmét, valamint Sziágyi Jánosnak ama kérelmét is, mely száraz térszita árusítására szóló engedélyre irányul.

Rácz Lajosné maradékárak árusítására kért engedélyt a Dégentel téri piacra elutasított.

Labanc Imrének bérkocsi engedélye után 500, Szoboszlai Ferenc Kovács iparengedélye után 200, Korjolak Béla vendéglőe iparengedélye után 500, Boros Sándor női kalap készítő iparengedélye után 200 korona városi illetéket szabott ki a tanács.

Vesztett kutyák garázdálkodása.

A patkányfogó kutyák és a pestis.

A rendőrfőkapitány előterjesztése folytán a városi tanács a vesztett kutya által megmárt hárrom egyen részere 600—600 koronát utalt ki, hogy elutazhasanak Bucarestbe gyógykezelés végett.

A rendőrség tekintettel arra, hogy rövid idő alatt már másodszor fordult elő vesztett kutya garázdálkodása és tíz egyént martak meg, elrendelte az elzárlatot.

Viszont a közegészségügyi bizottság oly értelmű javaslatot terjeszt a tanács elé, hogy a patkányfogó kutyákat mentesítse az elzárólól, mert a patkányirtást a pestis járvány megelőzése céljából elő kell mozdítani, minthogy a patkányok és a bolhák is veszedelmes terjesztői a pestis bacillusnak.

Nyilatkozatok a kormány politikájáról.

Minisztertanács. — Földreform és adópolitika. — Rubinek miniszter Miskolcon.

Az országos kisgazda és földműves párt a napokban tartotta felvidéki nagygyűlését Miskolcon, amelyre Borsod, Abauj és Zemplén vármegyék választói több száz küldöttséggel gyűltek össze. A gyűlésre leutazott Budapestről Rubinek Gyula földműv. miniszter, a kisgazdapárt vezetőségének élén.

Hatvanban, Vámosgyörkön és Füzesabonyban küldöttségek vártaák és üdvözölték a minisztert. A miskolci pályaudvarban óriási közönség élén Szentpály István polgármester és Zsóki György alispán üdvözölték. A nagygyűlést a Korona nagytermében tartották meg, amelyet a közönség teljesen megtöltött, de több ezren künn rekedtek.

A népgyűlést Botlik József főispán nyitotta meg, utána Rubinek miniszter beszélt.

— Örömeinek adott kifejezést, hogy a kisgazdatársadalom végre megtalálta önmagát és egységesen sorakozik a párt lobogója mögé. A munka megbecsülését irták a zászlóra, hogy csak azok érvényesülhessenek a jövőben, akik valóban dolgoznak is. Nagy érdeklődés közben bejelentette, hogy a földbirtok reformjáról szóló javaslatát már elkészült s mielőbb terjeszti, hogy a reform mihamarabb végrehajtható is legyen. A földbirtok javaslata a magántulajdon elvének alapján áll, de megállapítja az állam részére a kisajátítás jogát. A kisgazdapárt azt akarja, hogy a föld azoknak jusson, akiket az jogosan megillet és meg is tudják azt művelni. (Zajos taps.)

— Beszélnek parasztdiktatúráról is. A kisgazdák és a földművelők sokkal érettebb eszűek, semhogy Magyarországon diktatúrára gondolnának. A nemzetellehes sajtó romboló hatásának ellensúlyozására minden eszközt fel kell használni a törvényhozásnak és a kormánynak.

Hogy a keresztény magyarság is tud kereskedelmet teremteni, arra példa a Hangya, a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a Mezőgazdák Szövetkezete és a Központi Hitel-szövetkezeti.

A kormány a progresszív adózás alapján áll, a vagyonadó ter-
vét elvetette, mert a vagyonadó létesítésével kibújhatnának az adózás alól azok a nagy vagyonok, amelyeknek jövedelméből akarja az állam a legnagyobb adóbevételét biztosítani. A kormány ezzel meg akarja és meg fogja akadályozni azt, hogy a hadimilliomosok eldugják tőkéjüket. Annál nagyobb súlyt helyeznek az állandó progresszív jövedelemadóra.

Meggyőződése, hogy a választásokon a kisgazda és földműves párt elhatározó győzelmet fog aratni. Nagyon sok kisgazdára van szükségünk a közéletben is az ország sorsának intézésénél, mert megismerjük azokat a nemes tulajdonságokat, amelyekkel a kisgazdák rendelkeznek.

— A munkásokra vonatkozó törvényhozást revízió alá kell venni, hogy megszűnjék az állandó harc a munkaadó és munkás között és maguk intézzék el a vitás ügyeket. A munkástársadalmat nemzeti alapon kell megszervezni. A jövőben idegen érdekekért nem fogunk harcolni és a háboru és béke feletti döntést nem engedjük ki a kezűkből. Gondoskodni fogunk róla, — fejezte be a miniszter beszédét, hogy a védekező legyvert a falunépe kezébe adjuk, úgy mint Svájcban, ahol kétszázhetvenezer lelgyeverzett földművelő áll minden percben készen arra, hogy a zavaró városi elemek mérséklését csirájában elfojtsák.

Percekig tinnepelték Rubinek miniszter beszéde befejezésekor. — Máyer János államtitkár, Herczeg Sándor, Ballah Aladár, Kucsóh Gyula, a magyar munkáspárt vezetője, Szabó András református lelkész beszéltek még, mire a miniszter és kísérete résztvettek a tiszteletükre rendezett társaságban. A pohárköszöntők során Miklós Ödön főrendiházi tag bejelentette, hogy a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület százezer koronát, ő maga pedig tízezer koronát ajánl fel egy Miskolcon létesítendő és Rubinek nevét viselő földművesiskola céljaira.

Dr. Gál Endre, dr. Berky Gyula, dr. Kovács János István és mások beszéltek még. A miniszter és kísérete este visszautazott Budapestre.

Megszűnt a részes fatermelés.

A tanács fautalásai.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár száz öt tüzifa részes kitermelésére kért engedélyt a városi tanácstól.

A tanács a kérelmet ebben a formában nem teljesíthette, minthogy a részes kitermelésre engedélyezett terület már teljesen kitermelte.

Megengedte azonban a tanács a munkásbiztosító pénztárnak, hogy a városi faraktárból száz öt hasáb- és tíz öt botfát folyó árban elszállíthasszon.

Kiutalt a tanács az Apolló mozi részére folyó árban husz öt fát, Vámospercs község részére pedig, a községi malom és üzemek céljára a halápi vágásterről kétszáz öt dorongfát, folyóárban.

Fehérneműek

elismeri legjobb szabásban férfiak részére Frank Edonél megváráz mellett.

Zsebnaptár az 1920. évre adóügyi tájékoztatóval, garázdálkodók, kereskedők és iparosok részére ára 6 korona. Kapható minden könyvkereskedőnél.

Elutasított illetőségi kérelmek Uj debreceni polgárok.

A tanács Izrael Jenőnek a községi kötelekbe való felvétel iránt benyújtotta, azzal az indoklással, hogy nem látja garantálva, mennyi tudja-e magát és családját tartani. Izrael Jenő újabb kérvényt adott be. A tanács ezt is elutasította, illetve, mint felebbezést kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Elutasította a tanács Berger Ede Arany János-utcai háztulajdonos községi kötelekbe való felvétel iránti kérését is. 1919 április óta debreceni lakos, tehát előbb telepedési engedélyt kell szereznie, s aztán két év múlva kérheti a debreceni illetőséget.

Ugyanígy határozott a tanács Weisz Vilmost illetően is, aki 1919 június óta lakik Debrecenben.

Nagy Mihály befizette az 1000 korona illetőségi díjat, Bardács Dezső szintén befizette, tehát részükre kiadta a tanács az illetőségi bizonyítványt.

Weszprémy Andor és a városi tanács harca.

A járásbíró felmentő ítélete.

Ismeretes hónapok óta az a vita, mely a városi tanács és Weszprémy Andor zenedei titkár között a zenede igazgatósága szekrény kulcsainak kiadása körül merült fel. Tudvalevő ugyanis, hogy a város Weszprémy Andortól visszakövetelte a zenedei kulcsokat, melyet ő nem akart átadni. A tanács erre a múlt év végén sikasztás miatt jelentette fel Weszprémy Andort. Ezen ügyben a debreceni járásbíró előtt tegnap délelőtt tartotta meg a tárgyalást Bay Ádám járásbíró. A vádat Mező Sándor államügyész képviselte, Debrecen város nevében dr. Miszty Károly jelent meg, Weszprémy Andort pedig Gergely Jenő dr. ügyvéd védte.

A tárgyaláson a városi feljelentését olvasták fel, melyre nézve Weszprémy Andor kijelentette, hogy bűnösnek nem érzi magát. Beismerte, hogy a zenede pénztár kulcsait magához vette, azt magánál is tartja, de a városi tanács feljelentését alaptalannak és tendenciózusnak mondja, mert a birtokában levő kulcsokat hajlandó volt a város megbízott képviselőinek kiadni, vagy egy jogosan kinevezett igazgatónak is, azonban a jelenlegi helyettes igazgatót nem ismeri el s annak nem adja át.

Gergely védő a kulcsokat a járásbíró rendelkezésére bocsájtotta.

Miszty Károly dr. kéri azokat a város részére kiadni.

Királyság vagy köztársaság?

József főherceg és dr. Bleyer Jakab a nemzeti kisebbségek miniszterének nyilatkozata.

Budapestről jelentik:

József főherceg.

A főherceg arra a kérdésre, vajjon a királyságot tartja-e óhajtanónak Magyarországra nézve vagy válasszuk a köztársasági államformáját, ekként volt szíves felelni:

— Az ezeréves magyar királyságot, megfelelő módosított alkotmánnyal.

Dr. Bleyer Jakab miniszter.

— Magyarország jövődéli államformájának kérdésében már több értékes nyilatkozat hangzott el. Ha reaszumáljuk a nyilatkozatok tartalmát, megállapíthatjuk, hogy még azok is, akik eszméileg köztársaság híveinek vallják magukat, az ország adott helyzetében a királyság további fennmaradását tartják kívánatosnak.

— Ennek előrebocsátása mellett egyéni véleményem előjárójaként már most kijelentem, hogy az ország belső keje, további fejlődése, a külföld előtt megőrzendő presztízse érdekében a királyság államformájának vagyok híve. A közelmúlt rettenetes eseményei, amelyek az országnak a feneketlen mélységbe való zuhanását okozták, rácsófolnak könyörtelen igazságossággal a köztársasági államformának magyarországi vonatkozásban való tarthatatlanságára. Sem erkölcsi, sem elvi, sem politikai alapja nincs annak az októberi forradalomnak arra, hogy ezt az eszmét mint állandósítandó

államforma szükségességét diktálja be a lelkek és a vágyakozások és érzések vibrálása nélkül. És ha a Károlyi-féle Pesti forradalom, amelyben csak az utca hangulata adta a szabálytalan érverést anélkül, hogy a vérkeringést is általánosítani tudta volna, nem plántálhatta mélyre az ország közhangulatába a köztársaság eszméjét, hogyan tehetette meg volna ezt meg a másik forradalom, a torz terrorátok, a főváros külvárosain túl a faluk, a városok, a róma és a bércek felé semmi folytonossága nem volt a közérzéssel.

— Az ország megundorodott még a gondolatától is annak, hogy öt-hat évenként belesodorja magát az elnökválasztások izgalmaiba, amelyek nálunk még hosszú ideig nem jelentenének mást, mint politikai tülekedéseket, egyéni akciókat, a tömegek érzéseinek temporálhatatlan felkorbácsolását.

— Szent István koronájának nimbusza, a nemzeti királyság eszméje áhitattal, vágyakozással tölti be minden hű magyar szívet.

A magyar királyság pártjából.

A magyar királyság pártjának tizenegyes bizottsága ülést tartott, amelyen megkezdte a párt alapszabályainak módosításáról szóló tervezet tárgyalását. Két órai tanácskozás után a tárgyalás folytatását későbbre halasztották.

A védő ellenezte ezt s a járásbíró úgy határozott, hogy az ügy jogerős eldőléséig az iratoknál tartja s mint bűnjelt kezeli.

A bizonyítási eljárás során különféle tanácsi iratokat olvastak fel, amelyek P. Nagy Zoltán igazgató helyettesi kinevezésére, a kulcsok átadására. Weszprémy Andor volt helyettes igazgató elmozdítására stb. vonatkoznak. Az iratok felolvasása után Mező Sándor államügyész bejelentette, hogy mivel Weszprémy részéről a kulcsok át nem adása miatt a sikasztás szándékosságát fennforogni nem látja, a vádat elejti. A járásbíró felszólítására a vádat Miszty Károly vette át.

A további bizonyítás során

megállapítást nyert, hogy a vádlott a birtokában lévő kulcsokat hajlandó lett volna átadni a tanács megbízottainak, de azok azért mert Weszprémy ügyvéddel jelent meg az átadásnál, nem akarták átvenni a kulcsokat.

Majd a vád és védőbeszédre került a sor, mely után a járásbíró Weszprémy Andort felmentette az ellene emelt vád és következményei alól. Az ítélet indokolása megállapította Weszprémy Andor eljárásában szándékosság nem forog fenn, a kulcsokat azért nem adta át, mert elvi álláspontjából kifolyólag nem óhajtott csak a város jogos képviselőinek átszolgáltatni. Fel fogása szerint P. Nagy Zoltán ennek nem tekinthető. Az

egyéb adatokból kitűnően pedig eljárásában büntetendő cselekmény fennforgását nem észlelte a bíróság.

Weszprémy Andor tudomásul vette az ítéletet, a város képviselője fellebbezést jelentett be.

Ötvennégy ezer koronás csalódás.

Dollár helyett brazíliai pénz

Napok óta érdekes ügyben folytat nyomozást a debreceni rendőrség. A vizsgálat tegnap befejezést nyert és a rendőrségnek sikerült felderíteni, hogy egy társaság tagjai Braziliában forgalomban levő millreisz bankjegyet adtak el dollár helyett.

A fellejtést G. V. debreceni lakos tette. E szerint 2 héttel ezelőtt a Hungária kávéház előtt megszólította őt egy kereskedő segéd és kijelentette, hogy tudna amerikai dollárokat szerezni. G. V. aki idegen valuta feletti pénzt kapott az alkalmon s a megállapított helyen és időben összekerült Klein Sándor és Lipsitz Jakab nevű emberrel, akik felmutattak egy 500 dolláros bankjegyet. Klein egy dollárért 110 koronát kért, G. V. csak 50 koronát ígért, végül 90 koronában megállapodtak s így G. V. 54 ezer koronát kifizetett az amerikai bankért.

Néhány nap múlva G. V. egy debreceni bankba ment, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy a bankjegy kevesebbet ér, mint egy washingtoni dollár.

A bankban való zsinúleg nem ismerik az amerikai pénzeket, mert ez nem volt dollár. G. V. utána nézett a dolognak s kint aztán, hogy az a bankjegy nem dollár, hanem a Braziliában forgalomban lévő, de a dollár kiállításához feltűnően hasonlító 500 Millreisz nevű pénz, amelynek értéke nem 54 ezer korona, hanem csak 7 korona 50 fillér.

A felfedezés után G. V. felkereste Kleint, aki Lipsitz nevű társával egy Hatvan utcai bodegába hívta. Itt közölte, hogy a pénz rossz s kéri vissza az 54 ezer koronáját. Klein 30 ezer koronát hajlandó is lett volna nyomban visszaadni, a többire nézve kifejtette, hogy előbb tárgyalnia kell azzal az emberrel, akitől vette.

Ez az ember nyírbátori kereskedő, akinek a leánya hozomány képen kapta a Millreisz dollár helyett egy Amerikából hazatért embertől.

G. V. ügyvédhez fordult, aki a rendőrségre sietett s abban állapodtak meg, hogy a pénzváltókkal újabb tárgyalásba bocsájtottak. A tárgyalásnál már a rendőrség kiküldöttjei is megjelentek s alkalmas pillanatban az egész társaságot beszállították a rendőrségre. Itt kiderült, hogy a főbűnösök a csalásban Klein Sándor és Lipsitz Jakab, akiket letartóztattak, míg az ügy többi szereplőit, akik a pénzen megozoztak, az eljárást folytatják.

A városi árusítószátrak.

Hogy elégítik ki a rokkantak igényeit?

A rendőrség Borbély Sándor-nétől megvon a a Degenfeld téri árusítóbódét. Felebbezett a tanácshoz, amely visszaadta az ügyet a rendőrségnek, hogy tegye újabb vizsgálat tárgyává. Ugyanígy járt el a tanács Szegedi Józsefné ügyében is, akitől szintén megvonta a rendőrség az árusítóbódét.

Rostás István főkapitány ezeket az ügyekkel kapcsolatban bejelentette a tanácsnak, hogy a vizsgálatra kiküldött biztosok felületes jelentéseket adtak be, ez okozta, hogy olvanoktól vonatott meg a sátor, akitől nem lehet elvenni, mert ez szolgál eszközzel a megélhetésükhöz.

A sátrak ügyében ezentul más

felfogás szerint fognak eljárni és a rokkantak igényeit úgy fogják kielégíteni, hogy egyes bódékat ketté osztassák.

Tóth Józsefné kifőzés céljára kérte az 5. sz. bódét. A rendőrség már másnak adta ki, így kérelme nem volt teljesíthető.

A maximális árak hatályon kívüli helyezése.

A közellátási tanácsnak az árvizsgáló bizottsággal a rendőrfőkapitánysággal egyetértőleg hozott határozatából folyólag az élelmiszerekre, élőállatokra és közszükségleti cikkekre érvényben levő maximális árakat az alábbi kivételekkel hatályon kívül helyezem.

Érvényben maradnak a búzára, rozsta, kétszeresre, árpára, zabra és tengerifre, valamint az ezekből készített élelményekre és a kenyérré nézve megállapított maximális árak és rendelkezések, továbbá a közellátási hivatal által forgalombahozott cikkekre megállapított árak. Érvényben maradnak a repecelaj forgalombahozatalára tett rendelkezések azzal az elteréssel, hogy a gazda a gazdasági egyesületet illető olaj és repecogácsa átadása után a saját rendelkezése alatt maradó olaj és pogácsa tekintetében maximális árhoz kötvényes.

Végül érvényben maradnak az árvizsgáló bizottságnak a vendéglői élelmiszerekre vonatkozó rendelkezései.

Ez az intézkedés 1920. január 18-án lép életbe.

Debrecen, 1920. január hó 15. A polgármester helyett: Zöld s. k. tb. tanácsnok.

Ujdonságok.

Elrendelték az ebzárlatot. — Debrecen város V. önkormányzatának ügyi körzetében a veszélyes állatok elszállítását megállapítván, ezen körzeten egész területére, melyhez a belvároson kívül az összes kertiségek és telepek is tartoznak, az 1916. jun. 15. évi 2943. sz. F. M. rendelet értelmében 3, azaz három hónapig tartó ebzárlatot elrendeltetett. Ezen zárlat ideje alatt az ebek az udvarban megkötve tartandók, az utcákon pedig szájköszörög, csak póráson vezethetők. Szabadon járó kutyák a közterületeken csak fűzővel és körművel járhatnak, kiirtatnak, tulajdonosuk pedig kötelezett a szigorúan büntetettnek. — Rendőrfőkapitány.

A város és a helyi vasut egyezsége. A város viágítási vállalata és a helyi vasut között a múlt év szeptember 1-én kötött egyezsége, amely a menetjegyek árának, valamint az áramdíj tel. emelésére vonatkozott, d. c. 31-én lejárt, most az a helyzet, hogy ha megindulna véletlenül a viágítás közlekedés, a helyi vasut csak 10 és 20 fillére jegyeket adna, viszont a viágítási vállalatnak 125 fillért kellene szolgálati az áramot kilovattonként. A tanács felhívja a helyi vasut vezetőjét, hajlandó-e az egyezségeit június 30-ig meghosszabbítani.

Az iparos tanonciskola igazgatósága ezúton tudatja a tanonc-tartó munkaadókkal, hogy az iskolai tanítás f. hó 19-én d. e. 8 órakor okvetlen kezdetét veszti. A mulasztókkal szemben az iparhatóság él törvényadta jogával.

Megérkeztek Bécsből a legújabb modell blousok óriási választékban Bartáné divatruhagáza, Piac u. 55.

National pénztárgépet 990 koronáért keresek mezevtőlre. Esetleg ráfizetésem inellett adók cserébe egy 99 koronás national pénztárgépet. Ullmann Salamon fűszer és csemege nagykereskedése, Piac u. 69.

A Debreceni Ujság részére szánt minden közleményt újabb intézkedés szerint d. li tizenkét óráig kell a szerkesztőséghez és kiadóhivatalhoz juttatni. Későbbi időben közlemények, akkor is csak délután három óráig kivezetés, vagy sürgős ügyben vétetnek fel.

Színház.

Csokonai-színház.

Pénteken, B) bérlet, Koldus gróf. op. Sombaton délután, Heidsbergi diákélet, v. g. átlék. Szombat este, C) bérlet, Koldus gróf. Vasárnap délután, Lili báróné. Vasárnap este, Koldus gróf. operett.

Vig színház.

Pénteken, Heidsbergi diákélet, vig. Szombaton, Piros bugyellár, népszimű Vasárnap délután, Sára Liliom, szimű Vasárnap este, Piros bugyellár.

Ki rendelkezik a színházzal?

A debreceni biztosítási tisztviselők csoportja azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a Csokonai színházat engedje át nekik két évtátra, jótékony célú előadás céljára. A tanács a kérelemmel azzal válaszolt, hogy a színház fölött a szolgálatgató rendelkezik.

Koldus gróf operett számottevő sikert aratott. Ma másoron.

Himfy dalai végjáték ma este a Vig-színházban kerül színpadra.

Lili operett mérsékelt helyárakkal szombaton d. u. kerüli színpadra a Csokonai színházban. A címszerepet Honthy Hanna játssza.

Piros bugyellár népszimű szombaton és vasárnap a Vig-színházban.

Sport

A DEAC. női torna szakosztálya f. hó 16-án, pénteken d. u. 3 órakor alakult meg a kollegium tornatermében. Felkértem a DEAC. régi és újonnan jelentkezett női tagjait és a csoportvezetőket, hogy az órák megábrápiása, és portok megalkatása s. b. céljából — saját érdekében — megjelenjen sziveskedjenek. Ifj. Mitrovics Gyula intéző elnök.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata.

Pénteken: Nap. Ferenc József-ut 6. — Kossuth Lajos. Ferenc József-ut 30. — Csillag. Árpádtér 1. — Arany sas. Hatvan-utca 60.

Cenzurat: de Subit. Horia

PÁLYÁZAT.

Debrecen város iparostanonciskolájának felügyelő-Bizottsága Elnöksége pályázatot hirdet egy II. és III. közsmereti oszt. ly ideiglenes tanár. raad i allasra. Tanítási idő d. e. 8-12 ig, hetenkint egyszer, évi oradój 150 korona. Kérvények a felügyelő Bizottsághoz címezve az isk. igazgatój-hoz (Burgondia-utca 1. iroda) adandó be.

Debrecen, 1920. jan. 14.

AZ ELNÖKSÉG.

Levelezés

Özöví jellegre levél van a kiadóhivatalban 543

Ajánlat.

Önállóan dolgozó varró leány ajánlatk nagyobb varrodába, vagy esetleg kizsoltalmi jobb ötlethe. Cím kiadóban. 517

Egy butorozott szoba kiadó. — Peterfia-u. 35. — Ugyanott egy ebédülőszoba butoroztat. eladó. 222

Butorozott szoba két nari embernek vagy magánosnak is kiadó. Cím a kiadóban. 530

Egy jó családból való leány elmenne nagyobb gyermek mellé. Cím a kiadóban. 533

Egy és bármilyen fuvarozást elvállalok, Csapó-u. 23. 534

Egy 15-16 éves leány elmenne fűszer vagy csemege üzletbe. Cím a kiadóban. 532

Nem. társalgási órákat ad német ureany. Cím a kiadóban. 531

Egy intelligens lány, ki felsőbb iskolák végzett, elmenne tudat vagy pénztárnok vagy ehhez hasonló. Levelélem megkeresést „Szorgalom” jellegre a kiadóhivatalba. 463

Kiadó pince, valamint modern butorozott szoba, izr. ur embernek. Bárci-u. 4. Sor-takár. 458

Poloska irtást vállal az államvasuti féregirtó, Nánássy István, Debrecen, Kossuth-utca 24. 320

Mindenemű fuvarozást vállal. Peterfia 25. 395

Igazolványba való képe kívánatra öt perc alatt is elkészülnek. Verseny műterem. Csillag-utca 16. 360

Saját termései sestetkerít bor literentent kapható Pénteken. Kigyó-u. 43. 430

Házikoszt bentékezésre kapható. — Va-g-u. 28. 432

Kereslet.

Aranyat ezüstöt, brilliásat, zálogcédlákat vess, megvásárolásához is elmegy Steiner Mihály, Széchenyi-u. 19. udvarban

Kukorloát egy-két mázsát keresek megvelele. Ajánlatot a kiadóhivatalba ármegjelöléssel kérek. Sz 520

Elveszett egy pecségyűrű zsebkendőre csavarva, a megtaláló 200 korona jutalomban részesül Fazekas M.-u. 4. 520

Ilatszertes üvegdagós üvegeket, tégelyeket legmagasabb áron vásárol. dr. Szelényi vegyészgyár, Péterfia 46 sz. 181

ALFÖLDI HIRKEDTÉSEK.

ELADÓ NIALOM

Közeli mezővárosban kifűző meneteit gőzmalom, olaj malommal is berendezve, eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Felhívom azon nőt, akit ismerlek, nálam esütőfűzők délelött egy amerikai arany órád eladott, jelentkezz sziveskedjen, ellenkező esetben a törvényes lépéseket megteszem. Blattner órák, Kossuth-utca 4. 537

Vasestergapatot megvelele keresek 1 és fél 2 méterig. Késes-u. 32. 525

Suche gute geschnittene reine Köchin sehr gute Behandlung Frankl, Piac-gasse 70. 527

Leher kávécsészét ajjal veszek. Cím a kiadóban. 459

Perfekt szakácsnő kaptat párhoz, ki takarítások segít és bejéro szobaleány azonnal felvételük könyvvél. Piac-utca 50, I em. 546

Elveszett egy fél függő-csúggyémánt kövekket, két levellel 12-én délután. Kötő és stoppoló pamutok megkereszek. Hírnézet vállalat. Előnyömda das választékban. Szent-Anna-utca 2. kezimanka üzlet. 448

Egy fekete-tarka nim kőkötő kutyát Fidi névre haligat, Szappanos-u. 19 szám alól elveszett. Megtaláló kellő jutalomban részesül. 541

Margary asztalt és székeket veszek Cím a kiadóban. 460

Clyan helyet keresek, kevesebb fizetésért, ahova kis gyermekemet magammal vihetem. Cím a kiadóban. 515

Előrandú fodrász a női és férfi üzlet vezetésére felvételük. Cím a kiadóban. 529

Fekete falu, közel 1-2 hold földet lérbre vagy felébe vennék. Ugyanott felébe malacokat eljegédnek és több antik tárgy, szép fekete zsáket méltányos eladó. Homok-utca 70. sz. II. ajtó. 545

Négy középiskolát végzett, pár évi kőrona kancióval bírónénként fiatal ember, rak-tárnok, felügyelő, pénzbeszedő vagy más ilyenfejté ajánlást keres. Szives megkeresést „Szorgalom” jellegre a kiadóba kérek. 519

székek megvelele egy kis kővér maicót 80-100 kilóg. Péterfia-u. 4. második ajtó. 521

Ügyes rendes szakácsnot keresek Frankl, Piac u. 70. 526

Eladás.

Kiadó egy egy, asztali, 2 szék és egy téli férfi bunda és több apróságok. Könyv-utca 79, 8 ajtó. 522

Egy 3 hónapos javított sertés eladó Kar-u. 21. 518

Helysstüke miatt egy szép háló oszón áron eladó Könyv-utca 67. sz. 556

Legjobb kivitelű főnyezetett és matt bálósobák, gyönyörű plüss divany, ebédő, szép festett butorok ol. oszón eladók. József kir. Erceeg 41. 552

Kiadó egy erős 7 suakos szekér, egy két kerékű kézi szekér. Erzsébet-utca 28. 553

Egy finom szőtűg eladó Csapó-u. 8, keresztútletben értekezni. 549

Kiadó a József kir. Derc-u. 60. sz. ház Értekezhetni Homok-ker-utca 105. sz. 530

Kiadó használt asztalnemű, ágynemű, párnák, paplanok, osecsonai dunna huzatokkal, női hálórakli, továbbá külföldön készült fűtőes balttruba, szinprdi selyemtrikó, táncruhák, szinprdi ókszerék, ezüstnyelű sétatálca. — Megtekintés 3-5-ig, Rákóczi-utca 10, kereszt-épület. 547

Egy hangu gramofon Jemel-zonkel együtt, 2 parket kató és 1 kézi roza eladók. Zöldfa-u. 13. 538

Kiadó egy sötétkezes nassau alig viselt női kabát és egy fekete kosztüm gyászhoz is alkalmas, megtekintés 3-5-ig, Csapó-utca 12. jobbra, I. ajtó. 538

Kiadó suszter gép eladó. Csillag-utca 11. 539

Kiadó egy fejős iszton, Homok-ker-utca, Monostorpályi-ut 18 szám. 535

Kiadó egy gyalupa és egy szép nagy fuár, Keresz-ut 6, ajtó 5 Major Imre-ut. 531

Kiadó cipész szerkeszt és kaptat eladó, megtekintés 12-2 óra között Széchenyi-u. 47 sz. alatt, az udvarban balra. 542

Kiadó készült savanyu kápotzta eladó, kifestésbe és nagyban, Zapoja-u. 6. szám. 489

Kiadó egy szép bugi kocsi egy és két lóra felezéssel. Erzsébet-utca 28. 502

Egy jó karban lévő írógép és hűvöz eladó Patai-utca 18, Gyalonál. 516

Kiadó függő lámpa, új uri teltöltő, gyermek ruha, cipő, torna, lefűtt eladó. Libakert, Szegfű-utca 12. Kis malacokat keresek megvelele. 524

Kiadó 10 hektó homok bor. Teleki-utca 82. 544

Kiadó kávéházban eladó mo. lak van. 578

Kiadó vőgön, Betond-utca 4. sz. ház 300 négyzetes tel. telekkel 3 szoba, konyha, klmara, előtér végig verenda, különálló nyári konyha, alatta pinse, villány bevezetve, józsi kut, gyümölcsfával beültetve. Mirdan elfogadható árt eladó. 594